

دوره نهم

آثار برخی کنان

از زبان امام سجاد علیه السلام

مقرتبیات اسلامی روزنامه
رهبر عمومی

اللَّهُمَّ عَلَيَّ كَمَا عَلَيَّكَ الْبُذُورُ

آثار برخی گناهان از زبان امام سجاد علیه السلام

نشود که چه گناهای مانع استجابت دعا می شود، و کدام گناه بلاها را نازل می کند... به روایتی از سید ساجدان زین عابدان، علی بن الحسین علیه السلام بر خوردم که یکجا به همه این پرسشها پاسخ داده بود، و بر آن شدم که آن را در اختیار خوانندگان عزیز نیز قرار دهم.

الف: گناهای که نعمت‌ها را تغییر می دهد

خداوند آنچه از نعمت‌ها در زمین و آسمان است برای بهره‌برداری انسان آفریده است: "هو الذی خلق لکم ما فی الارض جمیعاً؛ ۲ او خدایی است که آنچه در زمین است همه را برای شما (انسان‌ها) آفریده." و گاه نعمت‌های ویژه را نیز به انسان عنایت می کند. ولی گاه این نعمت‌ها را از انسان می گیرد نه بخاطر این که "نعوذ بالله" خزانه الهی تمام شده باشد، که تمام شدنی نیست، و نه بخاطر بخل و امثال آن که ذات پاک او از هر عیب و نقصی مبرا می باشد. بلکه گناهی و یا گناهای از انسان صادر می شود که نعمت‌ها را از انسان می گیرد و یا تغییر می دهد، حال باید دید که کدام گناهان است که نعمت‌ها را تغییر می دهد و یا از انسان می گیرد.

محمد بن علی بن الحسین از احمد بن الحسن تا می رسد به ابی خالد کابلی و او می گوید:

سمعت زین العابدین علی بن الحسین علیه السلام یقول: الذنوب التي تغیر النعم: از امام زین العابدین شنیدم که همیشه می فرمود: گناهای که نعمت‌ها را تغییر می دهد (چهارتا است که) عبارت باشد از:

بارها در دعای کمیل این جملات را زمزمه کرده ایم: "اللهم اغفر لي الذنوب التي تهتك العصم، اللهم اغفر لي الذنوب التي تنزل النقم، اللهم اغفر لي الذنوب التي تغیر النعم، اللهم اغفر لي الذنوب التي تحبس الدعاء، اللهم اغفر لي الذنوب التي تنزل البلاء؛ ۱ خدایا بیامرز گناهای را که پرده‌های عصمت را می درد (و آبروی انسان را می برد) خدایا بیامرز گناهای را که بدبختی‌ها را فرو می ریزد.

خدایا ببخش گناهای را که نعمت‌ها را تغییر می دهد، خدایا ببخش گناهای را که دعای انسان را (از اجابت) حبس می کند (و باز می دارد) و خدایا ببخش گناهای را که بلاها را نازل می کند."

بارها و بارها این پرسش هم برای خود ما مطرح بوده و هم مردم و جوانان پرسیده‌اند که چه گناهای است که گرفتاری و بدبختی را در پی دارد؟ کدام گناهان است که نعمت‌های انسان را تغییر و باعث سلب نعمت‌ها می شود؟ چه گناهای است که مانع استجابت دعا‌های انسانها می شود؟ و چه گناهای باعث نزول بلاهایی چون سیل و زلزله و خشکسالی و... می شود؟

سربسته هم جواب داده ایم که برخی گناهان عامل این بیچارگی‌ها است. ولی جواب قانع کننده دادن نیاز به مطالعه آثار تمامی گناهان دارد، تا یکی یکی استخراج

السلام علیکم وعلیٰ آله وعلیٰ انبیاء

۱- ظلم و ستم کردن به مردم: "البغی علی الناس؛ ظلم و ستم کردن بر مردم (نعمت‌ها را تغییر می‌دهد)" لذا حکومت و سلطنت با کفر پیشگی دوام می‌آورد ولی با ظلم و ستم پیشگی دوام نخواهد آورد. ۳ خصوصاً ظلم در حق افرادی که پناهی جز خداوند ندارد به سرعت برق، آه مظلوم می‌گیرد و نعمت را تغییر می‌دهد. ۴

۲- ترک عادت نیک: "الزوال عن العاده فی الخیر؛ از دست دادن عادت به کار خیر و نیک" گاه انسان عادت‌های خوبی دارد، مانند خرج دادن برای امام حسین علیه السلام، کمک به فقرا، عادت به خواندن قرآن و دعا و نماز شب، ترک این عادات نیک که به راحتی به دست نیامده نعمت‌ها را از انسان می‌گیرد و یا تغییر می‌دهد.

۳- ترک اختیار معروف: "واصطناع المعروف؛ از دست دادن اختیار عمل معروف (و شناخته شده نزد عقل و شرع) ممکن است مراد ترک عادت اختیار معروف و عمل شناخته شده در نزد عقل و شرع باشد، شاید مقصود این است که امر به معروف نکند و خود بدان عمل ننماید.

۴- کفران نعمت: "وکفران النعم؛ کفران نعمت نمودن." خداوند نعمت‌های بیشماری به ما داده است از نعمت بعثت و امامت گرفته تا نعمت‌های عادی و معمولی همچون سلامتی، عقل، انواع خوردنی‌ها و پوشیدنی‌ها. کفران این نعمت‌ها نیز تغییر نعمت و یا زوال آن را به دنبال خواهد داشت.

۵ - شکر نعمت نکردن: "وترک الشکر؛ ترک شکر (نعمت)." برترین شکر آن است که انسان نعمت را در مسیر خودش به کار ببرد، ۵ و ترک آن به این است که در غیر مسیر صحیح استفاده کند، مثلاً جوانی را در مسیر گناه و فساد، مال را در مسیر حرام و لهو و لعب و.. به کار برد.

در ادامه حضرت سجاد به آیه قرآن استناد نموده: "قال الله تعالی ان الله لا یغیر ما بقوم حتی یغیروا ما بانفسهم؛ ۶ خداوند نعمت‌های خود را تغییر نمی‌دهد مگر آنکه مردم (بر اثر اعمال و رفتار و اندیشه ناسالم) در خود تغییر بوجود آورند." ۷

استاد مطهری در ذیل آیه "الیوم یئس الذین.... واخشون" می‌گوید: "فلا تخشوهم" دیگر از ناحیه آنها بیمی نداشته باشید "واخشون"، از من بترسید. بعد از این که دینتان از بین برود یا ضعیف شود و هرچه که بر سرتان بیاید، باید از من بترسید "از من بترسید" یعنی چه؟ مگر خدا دشمن دین خودش است؟ نه! این آیه همان مطلبی را می‌گوید که در آیات زیادی از قرآن به صورت یک اصلی اساسی هست راجع به نعمتهایی که خداوند بر بنده‌اش تمام می‌کند، می‌فرماید: "ان الله لا یغیر ما بقوم حتی یغیروا ما بانفسهم" ۸ یا "ذلک بان الله لم یک مغیراً نعمه انعمها علی قوم حتی یغیروا ما بانفسهم" ۹.

مضمون اینست: خداوند هر نعمتی را که بر قومی ارزانی

السلام علیکم وعلیٰ آله وعلیٰ انبیاء

صله ارحام و بستگان تا آنجایی که بی نیاز شوند“ ترک رابطه با دوستان و خویشاوندان از گناهایی است که حسرت و پشیمانی و ندامت را به دنبال دارد که نمونه‌های آن را بخوبی در جامعه می‌توانیم مشاهده کنیم.

۳- ترک نماز در وقتش: ”و ترک الصلوه حتی یخرج وقتها؛ ترک نماز تا وقتش بگذرد“ در این دنیا خصوصاً در آخرت حسرت طولانی را در پی خواهد داشت.

۴- ترک وصیت: ”و ترک الوصیّه؛ وصیّت نامه ننوشتن.“ هستند کسانی که وصیتنامه نوشتن و یا وصیت کردن را بد می‌دانند، ولی نمی‌دانند که ممکن است مرگ ناگهانی دامن آنها را بگیرد، وصیت‌ها و دیون مردم و مظالم آنها و یا نماز و روزه قضا داشته و وصیت به آن را ترک کرده باشد، آنگاه دچار حسرت و پشیمانی می‌شود.

در ادامه این فقره آمده که ”وردّ المظالم؛ یعنی ردّ مظالم را ترک کند“

مقصود این است که گاه انسان مالی از مردم ضایع نموده که یادش رفته مربوط به چه کسی بوده است. برای این گونه موارد خوب است مالی در راه خدا داده شود به عنوان ”ردّ مظالم“ و نیت صاحبان مال تا روز قیامت جبران حق آنها شود، ترک این مسئله نیز در قیامت پشیمانی و حسرت را به دنبال دارد.

۵- زکات ندادن: ”و منع الزکاه حتّٰی یحضر الموت و ینغلق

بدارد، آن نعمت را از آنها نمی‌گیرد مگر وقتی که آن مردم خودشان را از قابلیت بیندازند یعنی مگر اینکه آن مردم خودشان به دست خودشان بخواهند آن نعمت را ذایل کنند. این مطلب اساساً یک اصل اساسی در قرآن مجید است. ۱۰

گناهایی که پشیمانی می‌آورد

پنج گناه است که پشیمانی و حسرت شدیدی را به دنبال دارد که به راحتی قابل جبران هم نیست:

۱- قتل ناحق: حضرت سجاد علیه السلام در ادامه روایت فرمود: ”والذّنوب الّتی تورث النّدم قتل النّفس الّتی حرّم الله قال الله تعالی فی قصّه قابیل حین قتل اخاه ابیل فعجز عن دفنه“ فاصبح من النّادمین؛ ۱۱ گناهایی که پشیمانی می‌آورند (یکی) کشتن نفس انسانی است که خداوند (کشتن) او را حرام کرده است.“

خداوند بلند مرتبه در قصّه قابیل آن زمانی که برادرش ابیل را به قتل رساند و از دفن او عاجز شد (تا کلاغی را دید که چیزی را دفن می‌کند) می‌فرماید: (صبح کرد در حالی که پشیمان بود)

نمونه‌های فراوان در خاطرات زندانی‌ها در مجلات و روزنامه‌ها می‌خوانیم که کسانی که مرتکب قتل شده‌اند به شدت پشیمان و نادم شده‌اند.

۲- ترک صله رحم: ”و ترک صله القرابه حتی یستغنوا؛ ترک

السَّكْرَةُ عَلَيْهِ كَمَا هِيَ مِنَ النَّبِيِّ

د: گناهانی که روزی و قسمت را تغییر می دهد
درست است که روزی تقسیم شده است و تلاش و کوشش در بدست آوردن آن نقش اصلی را دارد ولی برخی گناهان تلاش و سعی را هم بی اثر می کند و باعث می شود که از سهم روزی انسان کاسته شود. آن گناهان عبارت است از:

۱- اظهار نداری: "اظهار الفقر؛ خود را فقیر نشان دادن" با همه کاستی باید قبول کرد که در طول این سال ها از پیروزی انقلاب تغییرات فراوان در زندگی مردم ایجاد شده و غالب مردم وضعیتشان بهتر شده است ولی متأسفانه عادت و رسم بر این است که عده ای بنا دارند همیشه خود را فقیر و ندار جلوه دهند، و هیچگاه حاضر نمی شوند نعمت های الهی را به زبان بیاورند، اثر این گونه فقرنمایی کم شدن رزق و روزی است.

۲- نماز عشاء را نخواندن: "والتَّوْمُ عَنِ الْعَتَمَةِ؛ نماز عشاء را نخوانده خوابیدن" کلاً استخفاف به نماز عامل بی برکتی و کم شدن رزق است در میان نمازها، ترک نماز عشاء و صبح نقش بیشتری در کم شدن رزق و بی برکتی دارد. درباره نماز صبح و قضا نمودن آن فرمود: "و عن صلاة الغداة؛ خواب ماندن از نماز صبح"

۳- سبک شمردن نعمت ها: "واستحقار النعم؛ حقیر شمردن نعمت های الهی" تک تک نعمت های الهی برای انسان نقش حیاتی دارد، همین هوا را توجه کنید که خیلی ها اصلاً جزء نعمت های الهی به حساب نمی آورند،

اللسان؛ ندادن زکات تا زمانی که مرگ فرا برسد و زبان بند آید" آنگاه می شود که همین اموالی که زکاتش را نداده در اختیار دیگران قرار می گیرد و آنها از آن استفاده می کنند ولی عذاب زکات ندادن را صاحب مال باید بچشد.

ج: گناهانی که عذاب و بدبختی را دنبال دارد
"و الذنوب التي تنزل النقم؛ گناهانی که عذاب و بدبختی را نازل می کند" عبارت است از:

۱- نافرمانی ستمگرانه از آگاهان: "عصيان العارف بالبغي؛ با ستم از انسان عارف و آگاه (و رهبران دینی) نافرمانی نمودن."

سرپیچی از فرامین پیشوایان دینی، انبیاء و امامان و مراجع عظام یکی از آثارش فرود آمدن عذاب الهی است که نمونه بارز آن درباره قوم نوح و قوم ثمود و عاد و... در تاریخ به ثبت رسیده است.

۲- سرکشی در مقابل مردم: "والتَّطاول على الناس؛ سرکشی در مقابل مردم."

۳- استهزاء دیگران: "والاستهزاء بهم؛ ریشخند نمودن مردم" و استهزاء نمودن آنان عذاب الهی را در پی دارد.

۴- مسخره کردن دیگران: "والسخرية منهم؛ مسخره کردن دیگران" که قرآن به صراحت از آن نهی نموده و فرموده است شاید شخص مسخره شده از مسخره کننده بهتر باشد. ۱۲

السلام علیکم یا اهل البیت

وقتی آلوده کردند قدر آن را می فهمند و همین طور سلامتی و... حقیر و کوچک شمردن نعمت ها، نعمت ها را از دست انسان می گیرد.

۵- همنشینی با دودلان: "و مجالسه اهل الریب؛ همنشینی با اهل شک و تردید (و انسانهای سست عقیده) (پرده عصمت را می درد)"

و- گناهایی که بلاها را نازل می کند

حضرت سجاد علیه السلام فرمود: "والذنوب التي تنزل البلاء؛ گناهایی که بلاء نازل می کند" عبارت است از:

۱- کمک نکردن به درماندگان: "ترک اغاثه الملهوف؛ ترک یاری رسانی به فریادرسای درمانده" هرچند ای مظلومی بلند شد باید مسلمانان یاری کنند اگر این کار را ترک کنند منتظر بلا باشند مهم ترین مصداق مظلومین در این دوران می توان گفت: مردم مظلوم فلسطین، شیعیان جنوب لبنان، مردم مسلمان عراق و افغانستان و... می باشند. لذا حضرت سجاد علیه السلام در ادامه فرمود: "و ترک معاونه المظلوم؛ کمک نکردن به مظلوم (بلا نازل می کند)"

۲- ترک امر به معروف و نهی از منکر: جامعه اسلامی به این امر جدی توجه داشته باشند که ترک امر به معروف و نهی از منکر باعث می شود جامعه را گناه و فساد بگیرد نتیجه آن این می شود که بلا نازل شود و دامن همه را بگیرد.

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمود: "یک گنه کار در میان مردم همانند

۴- از خدا شکایت کردن: برخی بنده ها بجای بندگی به خداوند (نعوذ بالله) می خواهیم به خدا خدایی یاد بدهیم، و به او می گوییم که اگر فلان گونه می کردی بهتر بود. و هرگاه زبان به شکایت و گلایه باز می کنیم، و حال آن که باید توجه داشته باشیم خداوند قادر مطلق دانا و حکیم مطلق است دادن های او از سر حکمت است و ندادن های او نیز از سر حکمت. ضرر شکایت از خداوند متوجه شخص شاکی می شود و رزق و روزی او کم می شود. امام سجاد علیه السلام فرمود: "وشکوی المعبود عزّ و جلّ؛ و شکایت نمودن از معبود (خدای) عزیز و جلیل خویش (که روزی انسان را کم می کند)"

۵- گناهایی که پرده ها را می درد

"والذنوب التي تهتك العصم؛ گناهایی که پرده ها را می درد" عبارت است از:

۱- شراب خواری: "شرب الخمر؛ خوردن شراب"
 ۲- قمار بازی: "واللعب بالقمار؛ بازی نمودن (با آلات) قمار"
 ۳- مزاح های بیهوده: "وتعاطی ما یضحک الناس من اللغو و المزاح؛ خندانیدن مردم با سخنان لغو و بیهوده و مزاح (باطل و ناروا)"

۴- گفتن عیب دیگران: "و ذکر عیوب الناس؛ به زبان آوردن عیوب مردم" که از گناهان کبیره است و ضررها و

السلام علیکم یا اهل البیت

تقویت دشمن برداشته است.

۴- نافرمانی از نیکان ”و عصیان الاخیار؛ و نافرمانی (از فرمان) نیکان و برگزیدگان“ وجود پیشوایان دینی رحمت الهی است برای جوامع، هر جامعه از خوبان و پاکان خویش اطاعت کردند، دشمنان خود را زمین گیر نمودند، و هر جامعه‌ای به پیشوایان دینی و خوبان و پاکان پشت کردند دشمنان بر آنها مسلط شدند، اگر اندکی نگاهی به تاریخ و عصر خود و دور و بر و همسایه‌های خویش داشته باشیم به خوبی این مسئله را تصدیق می‌کنیم.

دلسوزان جامعه تلاش کنند زمینه حرمت شکنی‌ها را از بین ببرند و اطاعت و پیروی از پاکان و خوبان و مراجع دینی را در جامعه نهادینه نمایند.

آری وقتی علی علیه السلام خانه نشین شد و مردم از او اطاعت نکردند، دشمنان اسلام قدرت گرفتند و اسلام را به حاشیه کشاندند و در طول تاریخ نیز این قضایا تکرار شد، وقتی کوفیان از امام حسین علیه السلام حمایت نکردند، یزید بر مدینه و مکه مسلط شد و آنچه از دستش آمد جنایت کرد.

در تاریخ گذشته این کشور هم آن زمان که شیخ فضل الله به دار زده شد و مرحوم آیه الله کاشانی خانه نشین شد و مورد بی احترامی قرار گرفت دشمن دوباره مسلط شد، در عراق وقتی خانه آیه الله حکیم سنگباران شد بعضی‌ها قدرت گرفتند و وقتی آیه الله سید محمد باقر

کسی است که با جمعی سوار کشتی شود و به هنگامی که در وسط دریا قرار می‌گیرد، تبری برداشته و به سوراخ کردن موضعی که در آن نشسته است پردازد و هرگاه به او اعتراض کنند، در جواب گوید من در سهم خود تصرف می‌کنم. اگر دیگران او را از این عمل خطرناک باز ندارند، طولی نمی‌کشد که آب دریا به داخل کشتی نفوذ کرده، یکبارگی همگی در دریا غرق می‌شوند. “۱۳ به این جهت امام سجاد علیه السلام فرمود: یکی از گناهایی که بلاها را فرود می‌آورد ”و تضييع الامر بالمعروف والنهي عن المنکر؛ ۱۴ ضایع نمودن (و درست انجام ندادن) امر به معروف و نهی از منکر است“

ز - گناهایی که دشمنان را قدرت می‌بخشد

”والذنوب الّذی تدیل الاعداء؛ گناهایی که دشمنان را قدرت می‌بخشد“ عبارت است از:

۱- ”المجاهره بالظلم؛ آشکارا ستم کردن“ آری اگر در جامعه ظلم و ستم علنی شد آرام آرام زمینه قدرت یافتن دشمنان نیز فراهم می‌شود.

۲- ”و اعلان الفجور؛ کارهای بد را علنی کردن (و تشییع فاحشه در جامعه نمودن)“

۳- ”و اباحه المحظور؛ حلال شمردن حرام‌ها“ توجه شود اگر کسی حرام الهی را حلال شمارد فرق نمی‌کند در بحث مالی باشد و یا حجاب و مرزهای دینی، بداند گامی برای

السَّكْرَةُ عَلَيَّ كَمَا أَهْلُهَا عَلَى النَّبِيِّ

صدر به شهادت رسید، ترک تازی بعضی‌ها بیشتر شد و امروز عده‌ای تلاش دارند در جامعه ما با برخی رفتارها زمینه برگشت دشمنان دین را فراهم نمایند.

۵- ”وَسَدَّ طَرِيقَ الْمُسْلِمِينَ؛ بَسْتَنَ رَاهِ مُسْلِمَانَانَ (راهگیری...)“
۶- ”وَادْعَاءُ الْإِمَامَةِ بِغَيْرِ حَقِّ؛ ادْعَايَ إِمَامَتِ نُمُودِنَ بِنَاحِقٍ“ عمر را کوتاه می‌کند.

۵- ”والانطیاع للاشرار؛ اطاعت از اشرار (عامل دیگری است برای قدرت یابی دشمن)“ حقا که باید گفت سرچشمه سخنان معصومان مخزن اسرار الهی است. اگر کسی اتصال به علم الهی نداشته باشد هرگز نمی‌تواند این گونه دقیق حرف بزند، و بعد از ۱۳۰۰ سال همچنان سخنانش زنده بماند، گویی که این سخنان همین دیروز به مناسبت حوادث کشور گفته شده است و موبه موبه آثار اغتشاشات و عوامل ریشه‌ای آن اشاره دارد.

ط. ”وَالذُّنُوبُ الَّتِي تَقَطُّعُ الرَّجَاءَ؛ گناهانی که امید را قطع می‌کند.“

۱- ناامیدی از خدا ”الیأس من روح الله؛ ۱۵ ناامیدی از رحمت خدا“

۲- ”والقنوط من رحمه الله؛ ناامید شدن از رحمت الهی“ با این که رحمت او همه هستی را زیر بال خود گرفته و همه از کافر و موحد، ملحد و منافق، به یمن رحمت او روزی می‌خورند.

ح: گناهانی که عمر را کوتاه می‌کند

برخی گناهان عامل کوتاهی عمر انسانها است که حضرت در این باره می‌فرماید: ”وَالذُّنُوبُ الَّتِي تَعْجَلُ الْفَنَاءَ؛ و گناهانی که مرگ را نزدیک می‌کند“ شش گناه است.

۳- ”وَالثَّقَّةُ بِغَيْرِ اللَّهِ؛ اطمینان و تکیه کردن به غیر خداوند“

۱- ”قطیعه الرحم؛ قطع رابطه کردن با (خویشاوندان نسبی و) رحم“

۴- دروغ پنداشتن وعده‌های الهی ”والتكذيب بوعد الله؛ دروغ پنداشتن وعده خداوند.“

۲- ”واليمين الفاجره؛ قسم ناحق (ودروغ)“

ی - گناهانی که هو را تاریک می‌کند

فقط عوامل طبیعی در ظلمانی شدن هوا مؤثر نیستند، در واقع و پشت پرده این حوادث مسائل معنوی نیز دخیل است. حضرت سجاد علیه السلام فرمود: ”وَالذُّنُوبُ الَّتِي يَظْلِمُ الْهَوَاءَ؛ گناهانی که هو را تاریک می‌کند“ عبارت است از:

۳- ”والاقوال الكاذبه؛ سخنان دروغ (ودروغگویی)“

۴- ”والزنا؛ زنا و کار خلاف عفت“ که متأسفانه اثرش را در گوشه و کنار می‌بینیم.

السَّكْرَةُ عَلَى كَيْفِهَا هِيَ الْبَدَايَةُ

۱- جادوگری "والسحر؛ جادوگری" که متأسفانه در سالهای اخیر به شدت در جامعه رواج یافته (حالا سحر واقعی و یا سحر نمایی) و جمعی از مردم نیز بر این باورند که ریشه مشکلات آنها سحر و جادوی دیگران است. از مشکلات کاری گرفته تا بسته شدن بخت دختران.

ک: گناهایی که باعث آبروبری و کنار رفتن پرده‌ها می‌شود

"والذنوب التي تكشف الغطاء؛ و گناهایی که پرده‌ها را کنار می‌زند." عبارت است از گناهان ذکر شده در ذیل:

۱- وامی را بگیرد و قصد ادا نداشته باشد

"الاستدانه بغير نيّة الاداء؛ وام بگیرد و قصد ادای آن را نداشته باشد" به قول معروف روغن زیر آتش نمی‌خوابد یکرزی این نیت سوء آشکار می‌شود، و انسان موقعیت قرض گرفتن را در جامعه از دست می‌دهد.

۲- اسراف نمودن؛ "والاسراف في النفقة على الباطل؛ زیاده روی و اسراف در راه باطل".

۳- بخل ورزی بر اهل و عیال؛ "والبخل على الاهل و الولد و ذوی الارحام؛ بخل ورزی (در پرداخت هزینه زندگی) همسر و فرزندان و خویشان".

۴- بد اخلاقی "و سوء الخلق؛ بد اخلاقی نمودن" نیز پرده‌ها را کنار می‌زند.

۲- پیشگویی کاهنانه: "والکهان؛ کهان (و پیشگویی کاهنانه)" که در این زمینه نیز عده‌ای با باز کردن "سرکتاب" به پیشگویی‌های دروغ‌پردازانه، و عجیب و غریب مردم را سرگرم نموده، زندگی‌ها را از هم می‌پاشند و با کلاشی پولهای کلانی را به جیب می‌زنند.

۳- تنجیم "والایمان بالنجوم؛ ایمان داشتن به تنجیم (و خبر دادن از آینده)"

مراد از تنجیم پیش بینی هوا، جهت‌شناسی و اطلاع از آسمان پیدا کردن نیست، بلکه مراد این است که بر اساس اوضاع فلکی آینده جهان و بشریت را پیش بینی کردن از کارهایی است که حرام می‌باشد، چون انسان تسلط کامل بر اوضاع فلکی ندارد و آگاهی ناقص جز اخبار ناقص را در پی ندارد.

۴- تکذیب تقدیرات الهی "والتکذیب بالقدر؛ دروغ‌پنداشتن تقدیرات (الهی و قضا و قدر) نیز باعث تاریکی هوامی شود. به این نکته توجه شود که قضای الهی (حتمیت یافتن کارها) و قدر (اندازه‌های هر کار و عمل) الهی بر اساس

السَّكْرُ عَلَيْهِ كَيْفَ مَا أَهَلَّتْ بِالنَّبِيِّ

۵- کم صبری؛ "وقله الصبر؛ کم صبری (و بی صبری باعث رسوایی انسان می شود)."

۵- تأخیر نماز: "وتأخیر الصلوات المفروضات حتی تذهب أوقاتها؛ تأخیر انداختن نماز از وقتش تا وقت آن بگذرد" توجه دارید که ترک نماز عامل کم شدن روزی هم هست این مانعی ندارد که یک گناه چند اثر داشته باشد.

۶- تنبلی داشتن؛ "واستعمال الضجر و الكسل؛ ۱۶ تنبلی و کسالت را پیشه قرار دادن."

۶- ترک صدقه: "وترک التَّقَرُّبِ إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ بِالْبِرِّ وَالصَّدَقَةِ؛ با صدقه دادن و کار نیک به خدا تقرب پیدا نکردن" از این جمله فهمیده می شود که فقط نماز و دعا... عامل تقرب به خدا نیست بلکه صدقه و انجام کار نیک اگر به قصد الهی باشد انسان را به خدا نزدیک می کند و از نظر معنوی انسان را رشد می دهد.

۷- اهانت به دینداران؛ "والاستهانه باهل الدین؛ اهانت کردن (و تحقیر نمودن به) دینداران (بخاطر دینشان)."

ل- گناهایی که دعا را حبس می کند

"والذُّنُوبُ الَّتِي تَرُدُّ الدَّعَا؛ گناهایی که دعا را رد می کند."

۷- بد زبان: "واستعمال البذاء والفحش فی القول؛ ۱۷ فحش و ناسزاگفتن" نکته ای که مردم خیلی کم به آن توجه دارند.

۱- بد نیتی: "سوء النیة؛ بد نیتی است" ممکن است مراد نیت های غیر الهی باشد و یا هدف های شوم و ناروا داشتن.

۲- بد باطن بودن: "و خبث السِّریرة؛ بد بودن باطن" و اینکه انسان خیرخواه مردم نباشد حالت حسودی و یا خوشحالی از گرفتاری مردم داشته باشد.

م- گناهایی که مانع باریدن باران می شود
 "والذُّنُوبُ الَّتِي تَحْبِسُ غِيثَ السَّمَاءِ؛ گناهایی که باران آسمان را حبس می کند". چند امر است که ضروری است در خشکسالی ها به آن توجه جدی تر بشود.

۳- نفاق: "والنِّفَاقُ مَعَ الْإِخْوَانِ؛ با برادران دینی نفاق و دروئی کردن" دعا را رد می کند.

۱- "جور الحکام فی القضاء؛ جور و ستم حاکمان و قضاات در قضاوت و داوری."

۴- یقین به اجابت نداشتن: "وترک التصدیق بالاجابه؛ تصدیق به اجابت الهی را ترک کند (و باور و یقین به اجابت دعا نداشتن) در منابع توصیه شده است که آنچنان یقین به اجابت داشته باشید گویا حاجات شما

۲- شهادت ناحق "وشهادة الزور؛ شهادت ناحق دادن."

السلام علیکم یا اهل البیت

- ۳- "و کتمان الشهاده؛ کتمان نمودن شهادت (حق)."
- ۴- زکات و قرض ندادن "و منع الزکاه و القرض و الماعون؛ زکات و قرض به دیگران، و وسائل زندگی را ندادن" ماعون و سائلی مثل بیل، و کلنگ، تیشه و... را گویند.
- ۵- بی رحمی به نیازمندان "و قساوه القلب علی اهل الفقر و الفاقه؛ بی رحمی بر کسانی که فقیر و ندارند" برخی معنی کرده اند "فقیر و نیازمندی که قساوت قلب داشته باشد" عامل دیگری است برای حبس باران.
- ۶- ستم بر یتیمان "و ظلم الیتیم و الارمله؛ ۱۸ ستم بر یتیمان و بیوه زنان"
- ۷- دست خالی رد کردن سائل: "و انتهار السائل و ردّه باللیل؛ ناامید کردن گدا (از در خانه) و ردّ او را (دست خالی یا از منزل) در شب" این مجموعه از گناهان در واقع در جواب کلیدی ترین پرسشهای جامعه مطرح شده است؟ چرا نعمتها تغییر می کند؟ چه چیز باعث حسرت و پشیمانی می شود؟ چرا عذاب و بلا نازل می شود؟ چرا پرده دری می شود؟ چرا جوانمردگی فراوان شده است؟ چه گناهایی دشمن را تقویت می کند؟ و عامل خشکسالی ها چیست؟ و چرا با این همه اصرار دعای ما مستجاب نمی شود؟ و پرسشهای دیگر.
- پی نوشتها:**
۱. مفاتیح الجنان، شیخ عباس قمی، ص ۱۰۲، دعای کمیل.
 ۲. سوره بقره، آیه ۲۹.
 ۳. ر.ک: نهج البلاغه، خطبه ۲۲۴.
 ۴. اصول کافی، کلینی بیروت دارالصعب و التعارف، ج ۲، ص ۳۳، ح ۵.
 ۵. ر.ک: راغب اصفهانی، المفردات، تهران، دفتر نشرالکتاب، ۱۴۰۴، ص ۲۶۵.
 ۶. سوره رعد، آیه ۱۱.
 ۷. وسائل الشیعه، شیخ محمد حر عاملی، بیروت داراحیاء التراث العربی، بی تا، ۲۰ جلدی، ج ۱۱، ص ۵۱۹، ح ۸.
 ۸. سوره رعد، آیه ۱۱.
 ۹. سوره انفال، آیه ۵۳.
 ۱۰. امامت و رهبری، مرتضی مطهری، قم، صدرا، سوم، ۱۳۶۲، ص ۱۳۳.
 ۱۱. سوره حجرات، آیه ۱۱.
 ۱۲. تفسیر نمونه، مکارم شیرازی، تهران، دارالکتب الاسلامیه، ج ۳، ص ۳۷ - ۳۸.
 ۱۳. وسائل الشیعه، ج ۱۱، ص ۵۲.
 ۱۴. در قرآن سوره یوسف، آیه ۸۷ آمده "لا تأسوا من روح الله".
 ۱۵. وسائل الشیعه، ص ۵۲.
 ۱۶. همان.
 ۱۷. وسائل الشیعه، ج ۱۱، ص ۵۲.

به قلم: حجه الاسلام سید جواد حسینی - پاسدار اسلام

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

موضع لر لاله و مختلف الملائكة	عليكم يا م هائل النبوة
بج ارحم و علماء التمه	م ٤ على الهمس
والادلاء الى هرصه	م ٤ على والندء الى
مسابن كه معادن حله	م ٤ على ملك الهمس